

1. asta hæna on klampfogal xi:n v^oski:toxa-
of woraxax^w-of hen xaskrik (kleine
kippen zijn ke. kos of kipkos).
2. mona vrint-of kamara.t ista bluma
gsmgi:to
3. tegaworax spinaxo ale.noxmor met-of mit
masi.n
4. spofonixen xwo.zwa.zok // lastox //
5. vpdaskip kre.gaxo v^osi:ximolt bro.^ot
// kre.g^o is teg.tijd //
6. dantimerman hin-of hen masplinter
inxona vinger
7. daskiper lækta xonliponaf
8. Indafabrik isniks taxi.n
9. he:nt kumar hi:r-of kumdage ma^o hi:^o
monklæ:n (hintje is klein kind)
10. kastale:in givons-of bregdons fi:rglo.r.s
bi:er - glaskeas en gie.skas en glaskeas-dombos:
de baas; ook: de echtgenoot // onkapertje = een
glas op voetje - on halofpintsne.vol vroeger
wel gezegd - snavel - jenever //
11. bregons fi:er pont kri:ka - krikskas
(kri:ka = klæ.n proe.ma - kirs^o = kersen)
12. xohen mitæve:va drilitars we:in oetxoro.p^o
// wotax oetxadrugka //
13. he: mændome mænklepæl trslon
14. ikhe xonakni gaxi:n // knijs is meeru //
15. vastalor.vant dawort niføl mizgovi:rt
// vastalor.vant ka.^u wa //
16. ikben ble.j dakme h^o.z nime bingagor.n
17. ikhebet-of ketnixador.n h^o.z-of kard^o
18. wi hegot xadon - dandi:jo dit^o.z onklmpt
19. spin-spinogawe.^of. z.v.vestol
20. pæet - mits (rond, ook vrouwenmits) - bay-
bana.^uwt - - - wa.j - padestu.^ol (meeru:
poudsty.l) - he.x - kirkfors - xmarvogal
21. dijo ke.zol ma.kta da hiltwraelt intfæ.xta
22. iksalu kru.la ge.va // krløk^o //
23. englant l^ot f^o.l a.^u ske.p avbreka // ook
van een huis avbreka en van molas = molens
24. he: h^olm liløk xavet^o // dan hont //
// onliløk^o be.^ot - lts fata = iets nemen // -
ook: x^o heb^onm liløk xavat
25. givma twe.j^o bregste.^on - bregar - dabritsta
26. dastanbelt stit dor (met nadruk) - of
stictornimr
27. dijo me.ns h^o onle.va axonangro.st^oan he.^or
28. lysifer isni indonhimel gable.va // lysifar-
lucifer //
29. daskoolke:indaxzen metamstar nordaxe
gawrst
30. ikantox nikuma v^oraklo.r ben-of
erdaklo.r ben
31. dabrista-of kuj dringka gaxo le:melstob^or
32. he: kamigon weraka - he: h^okelpe:in
// tantpe:in - kope:in ook h^otrpe:in - pent
is onderwets //
33. xetis-of stikis anste.l indijambesom
34. ne.jo miti ke.gals wortar nimer (met)
gaspalt // sp^o.l^o //
35. he: ikhe wal twej kiza goru.p^o
36. dipere isnize:pe - dorrit nagon wirtapit^on
// boe.^o krik^o luitziek, bewrs //
37. xax:in awex nortfæ.lt
38. x^o h^otmyst songælt vphelapama.k^o
// m^o.k^o in Vekel wordt beweerd //
39. he: xal(æ)t nos:it we:it breg^o
40. xista helofandaxoma kwæ:it // v^o.lor^o //
41. dome.ns murtsonwe:if best^o.on
42. inda a.^uw-of da klotbe.^ok xwema isxaværløk-
of xavæ.^oløk // indaxheld^o //
43. he: h^oif^o.l p^osts - amdati sta.zokis
44. weli mutad^o.z da helofanhebo engeli
da andaxhelof(t)

45. kēlōp. n. s. dabet v p f a t o
46. onxamētsaldar isovæt axonam be. 2. z
47. xaprobe. r. a. witwētst kansprēzŋa- t. xē
manwedingsxap
48. dom bom kweker xaldambom into
49. dy. j. ystet fē. n. stōr tu- of d i x t (fē. n. stōrs
zijn de luiken buiten - daar. m. a. = de ruiten met
kozijnen)
50. t b a g i n t a l o e. j o v a r d y s t a m i s - d a l e s t a m i s -
t l o f
51. b e i s p r a. j. - k i k f o r s e n d r i l. o f - s l i b a r o f - d r a e k
(dit laatste is ouderwets) - v a 2. s p r a. j o - a e t s p r a. j o -
- a e t b r a. j o - k l o r. 2. m a. k o - m a e s b r e. k o -
ambotram smers (om botoram bestaat uit
twee plakken) // botar = boter //
52. d i v r o. 4. w h i t a r h o. 4. r a f l o. t a s n e. i. j o - o f k a s p a
// d a w e. i. f v r o e g e r v e e l g e z e g d // o n s f r o. 4. w //
53. x a n v a d a r. o f v a. d a r (v a. d a r i n D i n t h e n) h z t a m
x e s j o. 2. l a n n a r d a s x o. 2. a l - o f s k o. 2. a l l o t a g o. r. n
// o n x a n a t = o m e v a d e r, v e e l d o o r k i n d e r e n
g e z e g d - v e r k l e i n w o o r d a t j o //
54. i k h e t a m a f x a r o. j o n m x o l o. t l a n s t a w s t a 2
t a g o. 2. n
55. v o. l m o. l a x i d a h i. 2. n i f p. l m e 2 // i n d e s t r e. 2. k //
56. s t i n a p a t a x e. i n i f p l w a. r t // s t i n a g e b r u i k t
v o o r i n m a k e n v a n z u u r k o o l, b o n e n - k o f l a v o o r
b o t e r - a. r d a = a a r d e n //
57. d a f. v a s k o l t s t i b e. i. d a m o. v a - t f r e = h e t o p e n
v u u r // d a m h a e 2 t = h e t w o o n v e r t r e e k - d a n b a k o. v a
o o k b a k e s t - h o r. l. - h e t t i n g, w a a r a a n p o t h i n g
o f k e t e l b o v e n h e t v u u r //
58. i n d a m a e r t i z a t n o x t a k a. 4. n m t a k o t s a
59. d i k a r s g i f t (m) h e l d a r l i x t - w a. n a
60. h e. i. t r u k e t p a e 2 t o n x a n s t a r t - d a p a e. r t
i s m e e r v. - d a s t a r t a i s m e e r v. - v a. s t = v a s t
61. i n d i j o n t e t - o f t u k w a m d a - o f k w a m d a g e l i
i d a r f o r. 2. n a z d a k e z a m a s t u

62. d a p o r. t a r x i n d a d o n x a n l i v a n h e. r v o l m a k t e r s
63. g a x a. x (t) m a w a e l m a r g a z i n t n i k s t e g a m a
64. d a x w a. l a w a x l e t g a. 4. w i z t a r l x k u m a
65. g o d a v a n d a x n i k a. 2. t a
66. e t a x a - o f x e l i o k x a. 2. 2 - o f x a. 2. s h e. 2. s
67. x a n a m o s t a r i s k a p o t (- s t o s. m f i t s i s o u d e r) -
h e. i. k a n i w e. i. j a r - h e. i. l i s t a r i n d a s l o s. 2. t
// v i l e s a p e. j o u d e n a a m v o o r f i e t a //
68. t i x a n a h e. 2. t a n d a x a w e s t e n t i x a n a n x a. x t a n
2. v a n t // d r u x o l a x = b r o e i g - x o f t i s o o k g a a r,
b v. g e z e g d v a n a a r d a p p e l s - g r a f t = g r a c h t //
69. d a j a n s k a l p e t v p s a n b l o s. 2. t a v u t a - o o k
b a z a v u t a
70. d a r i x a n s k o p. 2. i n d i k a n
71. i k w a d a t a p o s t (b o d) m a r m a m b u i f b r o x t
// d i s k = d i k w i j f //
72. i k h e p e. n o m a n h a 2 t - m a n h a 2 t d y (m a) x e. 2. z
73. i k a n m i x i n d w a 2 s a m i n s a l m g o r. n // d a w a 2 s k o p. //
74. n a d a s k o f t e t s p a n a w a t p a e 2 t i n d a n e. j
k a. 2. r - o f k a. 2. z (v. d. B i e z e n)
75. i k h e b a m b i t j a k o r t s v a n v a r d a m i z d a g a l
76. d a x o. 2. n v a n d a k l a n z i n g i z o k s a l d o r. t x a w i s t
77. w i t a g i n a r o j m a k a r - o f k a. 2. r a m a k a 2 w o. 2. r. n a
// d o n d e r s t e e n x o j m a. k a r o n k a. 2. r a m a k a 2 // - a n a m b o s. x
78. d i r o. 2. x a h e n - o f h e b a l a n d o r a s
79. i k x a l p v a r g i n p a e s t - o f f l e k e r a. i. f // n i k s a. i. f //
80. t h i n t j a w a. r d o s. 2. t v a r x a t k a n a d o s. 2. p a
(a l l e e n b a b y ' s z i j n k i n t j a s - p u s k a = t r o e t e l m a a m p j e)
81. x a n o. 2. g a e n x a n o r a l o s. 2. p a
82. h o r m a e t j a - o f d a r s k a (d i t h e t m e e s t) i s m i x a n m a y a
n a r t b o s g a g o. 2. n i n p r o e m b e z a m a t a p l. 1. k a
// g y. n p l. 1. k a b v. v o o r d e k o n i j n e n //
83. d a r i x a n a n s p r o e. 4. w e t a e t i l e. 2. z
84. h e. i. x e t a x a n k e. 2. l o s. 2. p a e n s k r e. k t a h a 2 t - o f
k w a e k t a h a 2 t // m i x a n a s t r o t = b i j z i j n s t r o t
(p a k k e n) //

85. dā mē: nso zaxta niks anders as xælt
 || ræ:ik = rijk - rijkdom ||
86. daz mōnt is drφ⁹ fandendō.rst
87. dijōwεχ dræ:it || darōnōnkruvā wε:χ ||
 || dōrlrpt = er loopt || - ook wat zε:ndōr kramptō
 indijōwεχ - darām
88. Ikoxt firt klæ: njanyskō ontrāmko - m
 trāmōlko - voor koeckjes
89. dōgō: tōmbōk is kōpōt - hē: hē onkōrst
 ingōstikt - ook hē: is xōstikt imdati onkōrst
 ingōstikt hā
90. xōn - of dalikō wā: r kō't mātōχu: t
91. indōskō: j. - of sχō: j. izāt nōgōt bēst
92. mōsχātōr mutχu: t klnōmīkō
93. xykēt is nōr mōnōn hū: t
94. ikwē: tni wōrōklnm mutχōnry: kō
95. on kō: "wō kēldōr is χu: s: t fāt bi: s: z
96. ikmōs sōblut dē: n kō imō: n tōstō: rōkō
97. ikmut ystōt fujōr indōstal kōwē: jō
98. mōn by: r wā: z my: χ
99. dōrōmbur mōktonōn grōstōntur - of uit
100. dāmōlōkō is dlnēn hū: r - stytōn mōr mētōr nχ
101. wō - of wēli xōndijō firt ēnōn y: r tū - of dīχt
 klnōmā: kō || dīχō: jō || (put uit stenen opgemēt-
 seld of bestaande uit op elkaar gelēgde betonnen
 ringen)
102. dōr vēlt nīks vprām - of hām tōxēgō - hē:
 isōky: s: z - dōwōrōk isōky: r (gōdōn) || t wōrōk
 izōf: het is goed gedaan ||
103. hē: kōemt nō: t mōny: tō: s: t
104. Initō: lija zēndōr bōrōgō dīvy: r spō: "wō -
 spō: "wō is ook vōmōrēn - spūtsō: spēchōel wē:
 wīdōrēn
105. dā rōvdōgē dōr: r vptō dō: "wō (tweede element
 tweeklank heel zwak) - dō: "wō ook drukken op een bel
106. In hēzōk (Heeswijk) - mōl rō: s: t (Widdelrode) hēn xōnstōk
 fandōbrīχō vō: rō (met wagen of kar vō: rō) || Im bō: s: m ||

107. gōmūtōns fōlō is kumō kē: kō
108. hē: is fānlōrō gōkumō mīdōngujōk nī bō: rō
 xælt || bō: s: "l = buil, zak - bō: lōkō: builgē, zakjē ||
109. didō: r is fān by: kōkō: "t χōmā: kt || mōmby: kōbō: m -
 ε: kōmbō: s: m - astōbō: s: m ||
110. āngōtrō: "wō dō v rō: "w mutχut klnōnā: jō || ā: jō: oōiēn ||
111. Ik hē hū: r grōs χōrō: jō mōrtwōr gīngujō: s: t
112. dōmbōrā: "wōr xīn dōdōt nōχtō dī: r izām tō
 bō: "wō - of tīmōrō (dit laatste het meest) - || ε: rō:
 r bōgōn - rōsē: rō - s kō: rō - b rō: rō = ondiep r bōgōn -
 dōm bōxt = het onkruid - v rō: gō = v rāgēn ||
113. bō: kō - ik bō: k - gē bō: k - hē: bō: k - bō: k hē: i
 (2° element zwak) - wē: bō: kō - ik bō: kō: gē bō: kō -
 hē: i bō: kō: wēli bō: kō - wē: i hēn gō bō: kō
114. bījō - ik bīj - gē bī: t - hē: bī: t - wēli - of wē: i bījō -
 bījō wē: i - ik bō: s: j - Ik hē rχō bō: jō - bō: jō wēli - of rō ok
115. tī xōn klæ: in mōrōnguj || onklæ: in kōē: int -
 on fē: nōstīngōrt ||
116. gōkōnt hū: r ā: jōr kōrē: gō vptō māt || kō: s: jō ||
117. hē: hīχōxē: t dōtī mōrōal dē: n kō
118. dō mō: t xē: j dōtī gōlē: k hā (2° deel tweeklank
 ε: i heel zwak)
119. dōr wā: rō vε: fprē: i zō || vε: f tīn - vε: i f t iχ ||
120. Indōrdijōn ē: i k līgō vō: s: t i kōls
121. t wōstōr zōlgā: "w - of dā: lōk kō: s: kō - t kōktal
122. t hōj is nōχry: n - t is nōχ māt - k rēk χōmā: jō
123. mānē: rō mā: kōrō mīstōndō: jōr vānōnā: j
124. dā bōm pō kōldō: rō lōxēt klnōgōujō || mījōlōkō sūmō ||
125. dōpōstō: s: r hēgōujō wē: n
126. mōsō: "wō kō: "s is āfχōbrōnt || nō: r kō: "s
 dō hō: s: (meew) - mō: "s - mō: s: (meew) - lō: "s -
 lō: s: (meew) ||
127. dōrōmō spō: tō ētō ēir vāndōkō: s || kuy (meew) ||
128. dō hīstōr lō: jō - m kō: "s - t wē kō: rō: s
129. dā bōrīs fāndōk rōē: i: s gō dī bōē: gō dō r fāntχōwīχt -
 || bōrīs (ook aan de kar) || tōx wō: r gōlā: jō || vō: r
 dō bōrīs spē: rō ||

130. dat we doe. ^{ts}ers kwa. ma no ^{ts}:^oto // m v f a //
131. x a h e b m a m - of h e n a m p a ^{ts} e n b l o ^u w g e s t a r . g a
132. d i s o . ^u s i x a n b i j t o d a n - f l o ^u // S p . j v a n v l e e s . Dit woord weinig gebruikt //
133. d a s n e e . ^u w l i d e k - d a r l i e n h o ^o p s n o e . ^u w
134. t i x a n n . w x a l e . ^o j o - d a k u . g a r i : ^o n k e p
135. n i . ^u w p o ^o r t w o r t n o . ^u e n o l i n n e : j s t a t // k i s m o . ^o l m e : j s t a t // x e . r s = g a a n e // s l e n n e : t w o r t = h e l e m a a l n i e u w w o r d e n //
136. d u s : n - i k d u g o t - of d u w o t - of d u t - g e d u g o t - h e : i d u g o t - w a d u n t - g e l i d u t - of d u g o t - x e : i d u n t - i k d i n (o) t (b e . t a r) - g e d i n o t - h e : i d i n t - w e : i d i n o n t - g e l i d i n o t - x e d i n o n t - d i n i k d a - d i n i . ^o t m o ^u - d i n o x o t m a r
137. d o ^o p a - d o ^o p j a p a n a k a - d o ^o p f o n t - d a s a l d o r . t a
138. d o . r s a - h e : i d o . r s t - h e : i d o . r s t a - h e : i h z x a d o . r s t

139. b e : n a - i k b e : i n - g e b e n t - h e : i b e n t - w e l i b e : n a - g e l i b e n t - x e : i b e : n a - b e n t h e : i - b o n t h e : i - i k h e p x o b o n d a
140. Lokale landmaten: om by. ndar = 1 ha - en ruy = 10 are (zeglieden twifelen of deze maat gebruikt wordt) - ama. raga = 80 ruy (is een maat in de polder, nl. in het gedeelte langs de Maas) - ansxe. psl = twejvat (deze maat vroeger wel in gebruik, zeglieden kenden de grootte er van niet meer).
141. Lokale Waternamen: da. ^u w o r t = de oude Aa - dame. ^o r . een stromend watertje, dat in Dinther da. l e : i g r a . f h e e t - d a m e . ^o r l o o p t n a a r d e A a - l o s . ^o p r o z i j n s t r o m e n d e w a t e r t j e s - s l e p j m e e r v a n s l o ^o . t . (stilstaande) - t r o t is een gedeelte van de plaats, een naam die bij bepalende afkondigingen nog gebezigd wordt - d o f e n a h e t e n l a g e g e d e e l t e n n a a r d e k a n t v a n K a a t h o v e n . V r o e g e r l a g e n e r b r m d a l a n g s d e A a - b l e : i k a z i j n l a g e g r o n d e n .

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is hexsk

De inwoners heten hexksa

Hun bijnaam luidt: de hexksa sne.valkroe. ^o kr

Totaal inwoners op 1 jan. 1950: ± 2400

Plaattoestand. De voornaamste gedeelten van de plaats zijn: toersp. tka. mero - fokershuk - ko. tava (= Kaathoven) - da magen huk - en kfen - de randkant - de balsdruks - de lazist. ^o t - dan drinken de: k - Jeder kent het dialect en spreekt het, althans met dorpsgenoten en met mensen uit de omgeving.

abiddelen van bestaan: Veel mensen zijn werkzaam in een z.g. gemengd bedrijf. Er gaan arbeiders naar de fabrieken van Schijndel, Veghel, Eindhoven, Best, ook zijn er werkzaam in het levensmiddelenbedrijf van De Gruyter in den Bosch. In Heeswijk alleen een boterfabriek en een fruitdrogerij (carb.)

Zeglieden. 1. H. van den Biezen O.P.; 73 j.; geb. te Dinther; leraar Nederlands aan gymnasium - heeft hier altijd gewoond - V. van Derlicum, M. van Dinther; spreekt gewoonlijk A.B.N.

2. Marinus Maria Cornelius Oondersteen; 73 j.; geb. te Heeswijk; ex-huisslachter; V. en M. van hier; spreekt gewoonlijk Heeswijks

3. Theodorus Aunera van de Voort; 52 j.; hier geb.; timmerman; heeft hier altijd gewoond; V. en M. van hier; spreekt gewoonlijk Heeswijks

4. Wilhelmus Spierings; 38 j.; hier geb.; loer; heeft hier altijd gewoond; V. van hier, M. van Vorstentbos (tussen Heeswijk en Ulden); spreekt gewoonlijk Heeswijks